

خانه، خانواده، امید، کار طرحی برای کارآفرینی جوانان در روستا

با تاکید بر

اقتصاد مقاومتی

اصلاح الگوی مصرف

کسب و کارهای جدید

فناوری های مناسب و نوین

الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت

توانمندسازی نهادهای محلی و ملی

بهره گیری از دانش بومی و دانش رسمی

WWW

طراح و مشاور

اسفندیار عباسی

سایت اطلاع رسانی «در خدمت اصلاح الگوی مصرف»

بسم الله الرحمن الرحيم

و خداوند خانه هایتان را مایه آرامش قرار داد.
سوره مبارکه نحل، آیه ۸۰

www.eabbassi.ir

تقدیم به

جوانان روستا

خیرین آینده ساز

و مسئولین امور روستاها

تصویر روی جلد: ماکتِ کنج بهشت، خانه ایرانی قرن ۲۱، یکی از طرح هایی که برای اجرای مرحله خانه سازی
طرح «خانه، خانواده، امید، کار» می توان از آن بهره برد.
خصوصیات فنی – مهندسی – فرهنگی این بنا در آدرس اینترنتی زیر آمده است:
www.eabbassi.ir/articlesandlinkspart2apptech_const_des_erthqksfirandetails.htm

ویرایش اول: آذرماه ۱۳۹۲

ویرایش دوم: مهرماه ۱۳۹۳

فهرست مطالب

● معرفی ۲

● مراحل اجرایی

□ مرحله ۱: خانه سازی برای خود ۳

□ مرحله ۲: یادگیری مهارت های ارتباطی و کارآفرینی اجتماعی ۶

□ مرحله ۳: نگارش و اجرای طرح های کسب و کار ۸

□ مرحله ۴: یادگیری مهارت های تکمیلی برای کمک به دیگران ۸

● مدت اجرای طرح ۹

ضمیمه ها

www.cabbassi.ir

● ضمیمه ۱: مصالح، لوازم و ابزار خانه سازی ۹

● ضمیمه ۲: ارزشیابی ۱۳

علاجی که فقط یک مشکل را چاره کند
پایدار نیست.

• معرفی و کلیات اجرای طرح

کشور ما هم اکنون با مسایل عدیده ای چون بیکاری، کمی درآمد، اعتیاد، گرانی مسکن، بالا رفتن سن ازدواج، وابستگی اقتصادی، کاهش موالید و مهاجرت از روستاها روبروست. اما همزمان، ایران از فرصتی بی سابقه نیز برخوردار است که همان تعداد عظیم و رو به رشدی از جوانان دانش آموخته جویای کار در شهر و روستاست. هدف بنیادین طرح حاضر ایجاد الگویی قابل تکرار در روستاهاست که از طریق آن منابع انسانی تحصیلکرده به کار حل مسایل نامبرده مشغول شوند. پایه نظری این طرح بر رویکرد «توسعه همه جانبه محلی» استوار است. نکات نظری و دستاوردهای تجربی این رویکرد جامع به توسعه در سطح جهانی قبلا از طریق وب سایت اطلاع رسانی «در خدمت اصلاح الگوی مصرف» منتشر شده است.^۱ سازگاری این طرح با اهداف راهبردی نظام جمهوری اسلامی، یعنی حرکت به سوی اصلاح الگوی مصرف، دستیابی به اقتصاد مقاومتی و تبیین الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، نیز از جمله استعدادهای بالقوه آن برای تعمیم دستاوردهای آن به دیگر روستاها و شهرهای استان و کشور است. داوطلبین واجد شرایط می توانند برای آغاز طرح در روستای خود مستقیما با ما تماس بگیرند.^۲

در رویارویی با سیاهه ای از مسایل توسعه، اینطور به نظر می رسد که برای هر یک می باید راه حلی جداگانه ارائه کرد. اما با نگرش همه جانبه و جامع به مسایل جامعه، می توان به درهم تنیدگی آنها اشراف یافت و با وارد کردن یک فناوری مناسب، شرایط مساعد برای شکوفایی نهاد^۳ (های) کارآمد و حل چندگانه مسایل را به وجود آورد.

مخاطبین طرح مردمی و مشارکتی «خانه، خانواده، امید، کار» را دختران، پسران و زوج های جوان روستایی طالب کار تشکیل می دهند. اجرای این طرح به چهار مرحله تقسیم شده است: مرحله ۱ به معرفی طرح و تشکل تیم های کاری برای ساخت خانه به دست داوطلبین، در محل روستای خود، اختصاص دارد. در مرحله ۲، شرکت کنندگان مرحله اول در کارگاه های آموزشی برای کارآفرینی شرکت می کنند. آموزه های این کارگاه ها ایشان را برای کارآفرینی اجتماعی با در نظر گرفتن مسایل و منابع موجود در روستای خود آماده می سازد. طراحی و اجرای حداقل یک نمونه طرح کسب و کار جدید توسط هر یک از داوطلبین، مرحله ۳ طرح را تشکیل می دهد. در این مرحله شرکت کنندگان تشویق می شوند که علاوه بر حوزه های سنتی تولید در روستا، یعنی زراعت، باغبانی و دامداری، طرح های خود را در زمینه های مستعد دیگری

^۱ روستای سالم قرن ۲۱: راهنمای توسعه محلی در اقتصاد مقاومتی www.eabbassi.ir/guide_rural_intro.htm
و نیز مقاله «توسعه همه جانبه محلی، خط مقدم پایداری و پیشرفت» به آدرس www.eabbassi.ir/pdf/article_olgu3.pdf

^۲ سایت اطلاع رسانی «در خدمت اصلاح الگوی مصرف»، esfandiarabbassi@gmail.com، www.eabbassi.ir
086 4325 5251

^۳ برای اطلاع بیشتر در مورد نهاد، نهادشناسی و نهادسازی، به سایت زیر نگاه کنید:

چون کاربست یا تولید فناوری های مناسب و کسب و کارهای جدید ارائه دهند. (مثال ها در صفحه ۶ و منبع پاورقی ۱) در این مرحله همچنین تلاش می شود که اقدامات لازم جهت ایجاد مشارکت های مالی، علمی و کاری بین فعالان اقتصادی روستا از یک سو و علاقمندان در سطح محلی و ملی از سوی دیگر به وجود آید. در مرحله ۴، اعضای برجسته گروه های کاری که توانایی و خلاقیت خود را در طی اجرای سه مرحله پیشین طرح نشان داده اند به عنوان مربی کارآفرینی و توسعه محلی برای تعمیم آموخته های طرح در دیگر روستاهای شهرستان و استان آموزش خواهند دید. از آنجاییکه هر مرحله از طرح دارای دستاوردهای مستقل خود است، داوطلب می تواند در پایان هر مرحله نسبت به ادامه همکاری با طرح تصمیم گیری کند. اما فقط آن دسته از شرکت کنندگانی که مراحل قبلی را با موفقیت طی کرده اند می توانند وارد مراحل بعدی شوند.

به لحاظ فناوری پیشرفته ای به نام فناوری ابرخشت که در طراحی و ساخت این بنا بکار می رود، نزدیک به ۹۰ درصد مصالح مورد نیاز برای ساخت خانه های ایمن و زیبایی این طرح از خاک محل تامین می شود. از این رو، هزینه ساخت این بناها به مراتب کمتر از خانه سازی متداول است. اگر چه هزینه تقریبی ساخت یکی از بناهای پیشنهادی طرح (تا پایان مرحله سفتکاری) در متن آمده است، اما برای اطلاع بیشتر داوطلبین، و به روز کردن هزینه مصالح و ابزار لازم، در ضمیمه ۱ لیست کاملی از این اقلام را آورده ایم. مدت اجرای طرح «خانه، خانواده، امید، کار» ۴ سال است. در ۶ ماه پایانی، اثرگذاری اجرای طرح و راه اندازی کسب و کارهای جدید در ارتباط با مسایل نامبرده در بند اول این مقدمه توسط مشاور طرح ارزشیابی می شود. به همین منظور، پیش از آغاز اجرای میدانی طرح، داده ها و اطلاعات مرتبط با وضعیت موجود گردآوری خواهد شد. نتایج ارزشیابی طرح، تکرار آن در دیگر روستاهای شهرستان، استان و کشور را تسهیل خواهد کرد. جزییات بیشتر در مورد چگونگی ارزشیابی دستاوردهای طرح در ضمیمه ۲ آمده است.

• مراحل اجرایی

□ مرحله ۱: خانه سازی برای خود

پژوهش دانش بومی و پیشرفت علم مهندسی، طراحی خانه های شیک، راحت و مناسب را با ارزانترین مصالح، یعنی مصالح بومی، امکانپذیر کرده است. با بهره گیری از این فناوری نوین، با هزینه بسیار اندک، جوانان روستایی می توانند شرایط مساعدی برای اسکان، ازدواج و اشتغال در موطن خود را برای خود فراهم کنند. خانه های این طرح عمدتاً از خاک، که مصالح بومی قابل دسترس در سراسر ایران است، ساخته می شود. طراحی هوشمندانه این سازه به گونه ای است که از نظر انرژی کم مصرف ترین و از نظر ایمنی در برابر زلزله مقاوم ترین سازه هاست. به لحاظ استفاده از خاک، ساخت این نوع بنا تقریباً برای همه اقشار ساکن در روستا و شهر میسر است. ساخت این خانه های زیبا، امروزی، ارزان و مقاوم، به دلایل زیر به عنوان اولین گام در این طرح کارآفرینی گنجانده شده است:

(۱) خانه دار شدن به جوانان امید می دهد که تشکیل خانواده دهند.

(۲) صاحب خانه و خانواده شدن پایبندی بیشتری به کار و فعالیت در محل به وجود می آورد.

۳) ساخت خانه های این طرح که به صورت مشارکتی و به دست داوطلبین جوان انجام می شود، بستر تجربی و ذهنی پایه گذاری نهادی جدید برای اشاعه یاریگری جوانان در روستا را فراهم می سازد.

۴) خانه دار شدن جوانان، انگیزه ای قوی در والدین (و احتمالاً دیگر بستگان و اهالی) برای همفکری و مشارکت در اجرای طرح به وجود می آورد.

۵) ساخت این نوع خانه ها به جذابیت توریستی روستا افزوده و انگیزه ای قوی برای روستاییان و شهرنشینان منطقه برای بازدید از طرح و اجرای خودجوش طرحی مشابه در محل زندگی خود ایجاد می کند.

مهندسی نوین در خانه سازی

مسکن ارزان و ایمن برای همه

مهندسی نوین در فناوری ساخت و ساز با بهره گیری از دانش بومی جوامع کهن، ساخت سازه هایی را امکانپذیر کرده است که به برکت طراحی هوشمندانه و مصالح بومی از هزینه ساخت و ساز کاسته، به ایمنی آنها در مقابل زلزله افزوده و از نیاز به انرژی در ساخت و نگهداری (سرمایش و گرمایش) آنها کم کرده است. سازه هوشمندانه ای که برای اجرای طرح «خانه، خانواده، امید، کار» انتخاب شده حاصل بیش از سه دهه پژوهش مهندس معمار، استاد نادر خلیلی است که سازندگان را از استفاده افراطی از سیمان، آجر و آهن آلات ساختمانی که در فرآیند تولید آنها مقادیر عظیمی انرژی مصرف می شود بی نیاز کرده است.

با بی نیازی از این مصالح پرهزینه، مسئله مسکن در روستاها تخفیف می یابد. با اشاعه فرهنگ ساخت و ساز نوین، این بناهای زیبا و امروزی، اهالی روستاها را از خطر و هزینه ساخت و ساز نازیب و نایمن با بلوک های سیمانی، پرداخت هزینه های گزاف برای حمل و نقل مصالح صنعتی، پرداخت بهره وام مسکن، و هزینه های مستمر برای گرمایش و سرمایش این بناهای بدعایق رها می سازد. چه بسا مثبت ترین پیامد ترویج این فناوری مناسب، خانه دار شدن بسیاری از جوانان در روستاها با هزینه نسبتاً اندک است که به علت نداشتن سرمایه کافی برای تامین مسکن مناسب، ازدواج و تشکیل خانواده را به تاخیر انداخته اند. این بنا از سوی شورای بین المللی مقررات ساختمان که از سختگیرانه ترین استانداردها در ساخت و ساز بناهای مقاوم به زلزله در دنیا پیروی می کند مورد آزمایش و تایید قرار گرفته است. اطلاعات فنی بیشتر در مورد این نوع خانه سازی در پاورقی ۴.

دست می دهد. او با دریافت هزینه مصالح مصرف شده، جای خود را به داوطلب دیگری که قادر به اجرای بهنگام تعهدات کار تعاونی است خواهد داد. تصمیم گیری در این مورد بر عهده اعضای تیم

داوطلبین واجد شرایط شرکت در طرح

هدف اصلی این طرح ایجاد شرایط مطلوب برای کارآفرینی توسط جوانان شرکت کننده در طرح و دیگر اهالی روستاست. قشر مخاطب طرح، جوانان جویای کار ساکن در روستاست. «جویای کار» یعنی اینکه داوطلب بتواند فارغ از مشغله های دیگر، حداقل ۸ ساعت در روز در ارتباط با فعالیت های عمرانی، آموزشی و عملیاتی طرح به کار مشغول باشد. اگر چه جذب جوانان دانش آموخته روستا دارای اولویت است، اما کم سواد داوطلب مانع پیوستن داوطلبین به طرح نیست. جنسیت و وضعیت تاهل نیز در انتخاب داوطلبین طرح در نظر گرفته نمی شود. اما شرکت در طرح مستلزم توانایی افراد برای پرداخت نقدی هزینه های مرتبط با مصالح ساختمانی است. در صورت کثرت داوطلبین (در مقایسه با مقدار زمینی که برای ساخت و ساز مهیاست) از روش های گزینشی عادلانه بر اساس سابقه و جدیت داوطلب در دوران تحصیل و میزان برخورداری از روحیه خدمت به جامعه محلی خود استفاده می شود.

سازه های مورد نظر در خوشه های شش تایی در کنار هم ساخته می شود و نیروی انسانی برای ساخت خانه های هر خوشه به صورت تعاونی (مبادله کار با کار) از سوی سازندگان تامین می شود. در صورت معلولیت یا عدم توانایی فیزیکی، داوطلب می تواند فردی را به جای خود برای انجام سهم کار خود معرفی کند. تا زمان اتمام تمام خانه های یک خوشه، مالکیت واحدها مشخص نخواهد بود لذا در صورت قصور در اجرای تعهدات کار از سوی هر یک از سازندگان، وی شرایط خود را برای ادامه شرکت در طرح از

کاری در هر خوشه است. مهارت های لازم برای ساخت بنا از سوی مشاور طرح آموزش داده می شود و لذا سابقه ساخت مسکن از شرایط انتخاب داوطلبین نیست.

جزئیات بنا: ساخت و مالکیت

برای ساخت بناهای طرح از معماری مقاوم به زلزله^۴ مهندس نادر خلیلی استفاده می شود.^۴ مهندسی و مصالح این سازه از سوی شورای بین المللی مقررات ساختمان^۵ آزمایش و تایید شده است. طراحی بدیع این سازه و مصالح بومی ای که در آن به کار می رود، نه تنها آسایش ساکنین از لحاظ دما در فصول مختلف سال با کمترین نیاز به مصرف انرژی را فراهم می کند، بلکه زیبایی آن موجب افتخار ساکنین و جلب نظر بازدیدکنندگان از خارج از روستا خواهد شد. طراحی خانه ها با مشارکت فکری داوطلبین انجام می شود به طوری که پاسخگوی نیازهای فردی، اقلیمی و فرهنگی/اجتماعی ساکنین و روستای آنان باشد. این خانه ها را می توان به پانل های خورشیدی برای تامین برق و آب گرم مورد نیاز ساکنین مجهز کرد. همچنین، به لحاظ شکل این سازه ها، استحصال آب باران و برفاب برای آبیاری فضای سبز اطراف به راحتی امکانپذیر است.

امروزه یکی از مسایل مرتبط با مسکن، قیمت فزاینده آن است چرا که املاک، مثل زمین و سازه ها به ابزاری برای سرمایه گذاری بدل شده است. برای جلوگیری از افزایش قیمت، خانه هایی که در این طرح ساخته می شود دارای مالکیتی دوگانه است: ساختمان متعلق به سازنده و زمین آن وقفی است. زمین مورد نیاز هر خوشه در ازای اجاره بهایی نازل در اختیار داوطلبین شرکت در طرح قرار می گیرد، با این دو شرط که در وقفنامه به روشنی مشخص می شود: (۱) مالک اجازه اجاره دادن بنا به غیر و یا خالی رها کردن آن را ندارد و (۲) در صورت تمایل به فروش، قیمت ساختمان بر اساس قیمت روز مصالحی که برای ساخت آن استفاده شده محاسبه می گردد و تابع نرخ های روز بازار مسکن نیست. مسئولیت مالی ساخت و ساز تماما به عهده سازنده خانه است و از آنجاییکه نیروی کار از سوی خود سازندگان به صورت تعاونی (کار در برابر کار) تامین می شود، قیمت تمام شده مسکن در زمان اتمام ساخت برابر با هزینه مصالح مصرف شده خواهد بود. این مالکیت دوگانه انگیزه داوطلبین برای شرکت در این طرح خانه سازی و کارآفرینی را به عنوان یک ابزار سرمایه گذاری منتفی می سازد.

هزینه

به طور مثال، خانه نمونه ای که ماکت آن در عکس روی جلد آمده است، یک طبقه، دارای سه اتاق، یک آشپزخانه، و دو سرویس بهداشتی با زیر بنای تقریبی ۱۳۰ متر مربع است. هزینه تقریبی مصالح مورد نیاز برای ساخت این خانه، بر حسب قیمت های جاری^۶ برابر با ۱۵۰ میلیون ریال برآورد شده است.^۷ شرکت

^۴ جزئیات و ویژگی های این شیوه ساخت و ساز در صفحه های زیر از سایت «در خدمت اصلاح الگوی مصرف» آمده است:

www.eabbassi.ir/articlesandlinkspart2apptech_const_des_erthqksf.htm

www.eabbassi.ir/articlesandlinkspart2apptech_const_des_erthqksfirandetails.htm

^۵ International Code Council / ICC, <http://www.iccsafe.org/Pages/default.aspx>

^۶ این رقم فقط هزینه سفتکاری سازه را در بر می گیرد. نوع و هزینه در، پنجره، رو بنا، گچکاری و نقاشی درون ساختمان، به سلیقه مالک و ساکنین بستگی دارد و جداگانه قابل محاسبه است. هزینه لوله کشی برای آب و پساب، برق کشی و ساخت سازه های چوبی مثل کمد و کابینت آشپزخانه و نیز هزینه پانل های خورشیدی هم جداگانه قابل محاسبه است. رقم بالا بر اساس هزینه های ابتدایی ساخت این سازه

کنندگان در طرح «خانه، خانواده، امید، کار» می توانند با انتخاب طرحی مناسب تر برای خانه خود که دارای زیربنایی کوچکتر است، ارزان تر و سریعتر صاحب خانه شوند.

□ مرحله ۲: آموزش

کارآفرینی اجتماعی

یک تیر، دو نشان - حل مسایل جامعه، کسب معاش خانوار

کارآفرین اجتماعی کسی است که با نوآوری در مدل های کسب و کار، مسایل یک جامعه را به فرصتی برای ایجاد شغل و درآمد بدل می کند. برای این کارآفرینان، تولید ثروت تنها یکی از معیارهای سنجش موفقیت است. پیامدهای مثبت اجتماعی و زیست محیطی نیز از «درآمدهای» کسب و کار یک کارآفرین اجتماعی محسوب می شود. در زیر تصاویری از تلاش های موفقیت آمیز این تلاشگران عرصه کسب و کار در دنیا می آید. برای اطلاع بیشتر به منابع ذکر شده در پاورقی ها مراجعه کنید:

مرکز توانبخشی معلولان در روستا^۸ (ایسلند)

دارالایتام در روستا^۹ (روسیه)

تولید توربین های بادی تولید برق در روستا^{۱۰} (موزامبیک)

تولید و فروش برق در روستا^{۱۱} (اسکاتلند)

آموزش دانش و فنونی که داوطلبین طرح را برای طراحی و اجرای طرح های کسب و کار موفق آماده می کند در مرحله ۲ انجام می شود. لازم به ذکر است که کار تیمی و تبادل کار با کار که در مرحله نخست بر آن تاکید می شود، در تمامی مراحل اجرای طرح نقشی محوری دارد. از این رو بخشی از کارگاه های آموزشی طرح به آموزش مهارت های ارتباطی اختصاص دارد که ارتباط بین اعضای تیم های کاری و نیز ارتباط بین کارآفرینان و اهالی پیر و جوان روستا و مشتریان آینده آنان را محترمانه تر و مؤثرتر می سازد. در این کارگاه ها، شرکت کنندگان با مهارت های ارتباطی بین فردی، فنون تصمیم گیری گروهی از طریق اجماع، و راه های پرهیز از سوء تفاهم، کدورت و دودستگی آشنا می شوند. آنها همچنین تجربه می کنند که چگونه با هم اندیشی، گام های گروهی خود را با همدلی بیشتر و سنجیده تر بردارند. ایشان با فنون میانجیگری نیز آشنا می شوند تا در صورت بروز اختلاف قادر به جلوگیری از تشدید مناقشات، بروز رنجش و کینه توزی در گروه خود باشند. با برخورداری از این مهارت ها، احیای نهادهای تعاونی بومی به منظور مبادله نیروی کار و منابع امکانپذیر می شود. این دستاورد اجتماعی طرح، کارآفرینان را از اتکا به تسهیلات بانکی برای تامین هزینه های مرتبط با نیروی کار یا ماشین آلات در بدو کار بی نیاز می کند. کما اینکه توسعه اجتماعی در حوزه کار، از برون رفت مقدار قابل توجهی از سرمایه ها، درآمدها و نقدینگی روستا برای پرداخت بهره بانکی را به کلی منتفی می سازد.

در تابستان سال ۱۳۹۳ در روستایی از توابع شهرستان مشهد در خراسان رضوی است. در ساخت خانه مذکور از نیروی کارگر استفاده شده، اما هزینه نیروی انسانی در این رقم گنجانده نشده است. استفاده از «خانه سازی تعاونی» برای حفظ برتری اقتصادی خانه سازی با ابرخشت الزامی است. استفاده از نیروی کارگر روزمزد، صرفه جویی های این روش در مصالح (در مقایسه با مصالح صنعتی گرانقیمت) را خنثی می کند و احتمالاً هزینه ساخت در هر متر مربع در این روش از خانه سازی مدرن بیشتر می شود. این نکته تأکیدی بر ضرورت استفاده از کار تعاونی برای اجرای طرح «خانه، خانواده، امید، کار» است.

^۸ برای خصوصیات دقیق تر فنی - مهندسی - فرهنگی از جمله ابعاد و جنبه های پیشرفته این خانه ابر خشتی به آدرس اینترنتی

www.eabbassi.ir/articlesandlinkspart2apptech_const_des_erthqksfirandetails.htm

زیر مراجعه کنید.

علاوه بر مهارت های ارتباطی، شرکت کنندگان با حضور در کارگاه های آموزشی کارآفرینی و مدیریت کسب و کار با مهارت های لازم به منظور طراحی کسب و کار موفق آشنا می شوند. آموزه های این کارگاه ها که توجهی ویژه به کارآفرینی اجتماعی دارد شامل سرفصل های زیر است:

- ۱) کارآفرینی چیست و کارآفرینی اجتماعی کدام است؟
- ۲) خودشناسی و انتخاب نوع کار
- ۳) ایده پردازی نوآورانه با مسئله شناسی، فرصت شناسی و برآورد دارایی ها
- ۴) منبع شناسی: افراد، چیزها، دانش
- ۵) طراحی کسب و کار و روش مدیریت منابع
- ۶) روش های تامین سرمایه اولیه بدون وام
- ۷) محیط شناسی: فرهنگ، بازار، قوانین و مقررات، رقبا
- ۸) مدیریت مشارکتی
- ۹) حساسی و مدیریت سرمایه
- ۱۰) بازاریابی

کارآفرینی اجتماعی نوعی از کارآفرینی است که علاوه بر سود به دو دستاورد دیگر نیز توجه دارد: ۱) بهبود شرایط اجتماعی و ۲) پایداری محیط زیست و منابع طبیعی. یعنی کارآفرینان اجتماعی نه تنها برای کسب درآمد می کوشند، بلکه به نقش بالقوه کسب و کار خود در تقویت عدالت و سلامت در جامعه از یک سو و بهره گیری پایدار از منابع طبیعی و سالم سازی محیط زیست از سوی دیگر واقف اند. کارآفرین اجتماعی، کسب درآمد با استفاده از روش ها و فناوری هایی که به سلامت جامعه لطمه می زند (مثل آلوده کردن آب، خاک و هوا) یا منابع طبیعی را از میان می برد (مثل بریدن درختان سالم روستا برای تولید زغال یا پوشال) را امری مسئله ساز و مردود می داند. از سوی دیگر، کارآفرین اجتماعی، با توجه دقیق به مسایل و مشکلات جامعه می کوشد که با نوآوری و بصیرت، و ارائه خدمات و یا تولید کالاهای مورد نیاز، در رفع این مسایل بکوشد. کارآفرین اجتماعی معتقد و متعهد است که تا زمانی که بتوان با ایجاد کار مبتکرانه به سه منفعت، یعنی درآمد برای کارآفرین و همکاران او، سلامت و عدالت برای جامعه و پایداری برای منابع طبیعی و محیط زیست دست یافت، عقلانی نیست که نیاز انسان برای معاش در برابر منافع و مصالح جامعه و سرزمین او قرار گیرد.

برای بهترین نتیجه در کارآفرینی اجتماعی در کوتاه مدت، و نیز شرکت فعالانه و عالمانه در کمک به دستیابی به اهداف راهبردی کشور در میان مدت و درازمدت، فعالیت های آموزشی کارآفرینی طرح، همچنین شامل دروسی پیرامون موضوعات زیر است:

۱) اقتصاد مقاومتی

⁸ www.eabbassi.ir/articlesandlinkspart2_socialservices.htm

⁹ www.eabbassi.ir/articlesandlinkspart2apptech_energy_loc_onabudget.htm

¹⁰ www.eabbassi.ir/articlesandlinkspart2apptech_energy_loc_findhorn.htm

- ۲) کسب و کارهای جدید
- ۳) فناوری های مناسب و نوین
- ۴) الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت
- ۵) حرکت به سوی اصلاح الگوی مصرف
- ۶) توانمند سازی نهاد های محلی و ملی
- ۷) بهره گیری مؤثر از دانش بومی و تجربی و دانش رسمی

□ مرحله ۳: تدوین و اجرای طرح های کسب و کار

در این مرحله، آنچه در مرحله پیشین عمدتاً به صورت نظری آموخته شده به کار برده می شود. در این مرحله، هر یک از شرکت کنندگان یک طرح کسب و کار را تدوین و آن را عملیاتی می سازد. بر اساس آموخته های مرحله ۲، فرد داوطلب تشویق می شود که در حد امکان افراد علاقمند در روستا را به مشارکت، از لحاظ علمی/تجربی، مالی و نیروی کار، تشویق کند. این امر از دو لحاظ مطلوب است: یکی اینکه افراد بیشتری در موفقیت طرح «خانه، خانواده، امید، کار» و طرح های کسب و کار، ذینفع خواهند شد و دوم اینکه، اهالی روستا، هر کس فراخور مهارت، استعداد، علاقه و منابع مالی خود، می تواند در موفقیت کارهایی شرکت کند که علاوه بر موفقیت مالی، دستاوردهای مطلوبی برای سلامت کل جامعه محلی و احیای منابع طبیعی درون و اطراف آبادی خواهد داشت.

تلاش برای درگیر کردن دیگر اهالی، شامل جلب مشارکت فارغ التحصیلان روستا، (آن دسته از جوانان روستا که در طرح «خانه، خانواده، امید، کار» شرکت نکرده اند اما جویای کار اند) و جلب نظر مهاجران روستا ساکن در شهرها و دیگر کشورها که علاقمند به سرمایه گذاری در موطن خود هستند می شود. نظر به کوچک بودن مقیاس طرح های کسب و کار، بسته به ماهیت طرح، کارکنان و سرمایه گذاران قادر خواهند بود که با کمترین ریسک در موفقیت و رشد کسب و کارهای پیشنهادی سهیم شوند.

در این مرحله بر بهره گیری مؤثر از دانش تجربی و بومی روستا در طراحی کسب و کارهای جدید تاکید می گردد. این تلاش نه تنها به صرفه جویی در انرژی و بهره گیری پایدار از منابع محلی کمک می کند، بلکه مجالی برای مشارکت اقشار سالمند روستا در حمایت از این طرح به وجود می آورد. همچنین در این مرحله تلاش می شود که از دانش و مهارت های نوینی که در روستا و در میان داوطلبین وجود دارد بیشترین استفاده به عمل آید. مثلاً، دانش آموختگان شرکت کننده در طرح که در رشته های عمران، برق، کشاورزی و غیره تحصیل کرده اند ترغیب می شوند که از آموخته های خود در جهت نوآوری در کارآفرینی و توسعه فناوری های مناسب و نوین بهره برداری کنند.

در صورت نیاز به آموزش های تخصصی پیرامون فناوری های مناسب و نوین، مثلاً در ارتباط با ابزارها و دستگاه های مرتبط با تولید انرژی خورشیدی یا تولید برق از نیروی باد، آموزش های لازم برای علاقمندان فراهم خواهد شد.

□ مرحله ۴: مهارت های تکمیلی

در این مرحله، افرادی که در مراحل قبلی طرح یعنی ساخت مشارکتی مسکن، یادگیری فنون ارتباطی و کارآفرینی و طراحی کسب و کار و اجرای آن خوش درخشیده اند می توانند با دریافت آموزش های تکمیلی برای اجرای گسترده تر طرح «خانه، خانواده، امید، کار» در دیگر روستاهای منطقه خود با مشاور طرح و یا سازمان های دولتی علاقمند به اجرای دولتی طرح در سراسر کشور وارد همکاری شوند. بخشی از آموزش های این مرحله به صورت نظری و بخشی به صورت کارآموزی عرضه می شود.

● مدت

به طور مثال، مدت ساخت خانه معرفی شده (عکس روی جلد) با مشارکت ۶ الی ۸ نفر ثابت برابر با ۶ الی ۷ ماه تخمین زده می شود. خانه ای با زیر بنای معادل با نصف زیربنای این سازه (یعنی ۶۰ متر مربع) این مدت را تقریباً به نصف می رساند. اگر چه در ابتدای ساخت، کار به آهستگی پیش می رود، اما با کسب تجربه، تیم کاری به سرعت خود می افزاید و تکمیل سفتکاری بنا در طی مدت ذکر شده عملی خواهد بود. راه دیگر کاستن از زمان ساخت، دعوت دیگر اهالی علاقمند به همکاری در ازای آموزش مهارت های ساخت با این فناوری به ایشان است. مدت اجرای کامل طرح «خانه، خانواده، امید، کار»، که شامل آموزش مهارت های اجتماعی، مهارت های کارآفرینی اجتماعی، ایجاد کسب و کار، و مهارت های تکمیلی است، برابر با چهار سال تخمین زده می شود. www.eabbassi.ir

● ضمیمه ۱: مصالح، لوازم و ابزار خانه سازی

ایمنی و ارزانی خانه طرح به لحاظ فناوری و طراحی پیشرفته آن است. فناوری ابرخشت به سازندگان فرصت می دهد که نزدیک به ۹۰ درصد مصالح ساختمان را از خاک محل ساخت تامین کنند. از سوی دیگر، طرح «خانه، خانواده، امید، کار» طوری تدوین شده است که سازندگان را تشویق می کند که با مشارکت در طراحی خانه خود از یک سو و تبادل نیروی کار از سوی دیگر، از هزینه های مرتبط با مصالح و نیروی انسانی مورد نیاز برای ساخت خانه خود بکاهند. لازم به تاکید است که ساخت این خانه، یا هر بنای ابرخشتی دیگر، با بهره گیری از نیروی کارگر مستلزم هزینه ای تقریباً معادل ساخت همان زیربنا با استفاده از مصالح صنعتی یعنی آجر، سیمان و تیرآهن/میلگرد است. (توضیح بیشتر در پاورقی ۶)

در زیر لیستی از مصالح، لوازم و ابزار مورد نیاز برای ساخت خانه ای که در این متن و به طور مفصل تر در سایت^{۱۱} توصیف شده، آمده است. علاقمندانی که مایل به اجرای طرح «خانه، خانواده، امید، کار» در روستای خود اند و می خواهند قبل از تصمیم قطعی هزینه ها را به طور دقیق و به روز محاسبه کنند می توانند از این لیست بهره ببرند. مسلماً اگر طرحی که برای اجرای خانه سازی در روستای خود انتخاب می کنید زیربنایی کمتر از خانه ای که صرفاً به عنوان نمونه در این متن معرفی شده داشته باشد، مصالح کمتر و هزینه پایین تری به آن تعلق خواهد گرفت.

¹¹ www.eabbassi.ir/articlesandlinkspart2apptech_const_des_earthqksfirandetails.htm

ملزومات یاد شده در زیر فقط برای اجرای ساختمان تا پایان مرحله سفتکاری است و ملزومات دیگری چون لوله های آب و پساب، شیرآلات، ملزومات سیم کشی، سرامیک های سرویس های بهداشتی، درها و پنجره ها و نورگیرها، ملزومات آستر و رویه دیوارها در داخل و رویه دیوارهای بیرونی (رو بنا) و نظایر اینها را در برنمی گیرد. به واسطه تنوع در سلیقه و توان مالی متفاوت در بین اقشار مختلف مردم، انتخاب این گزینه ها و محاسبه هزینه ها را به عهده افراد گذاشته ایم. برای درک ضرورت ملزومات زیر حتما جزئیات فنی - مهندسی - فرهنگی خانه طراحی شده برای اجرای این طرح را در آدرسی که در پاورقی این صفحه آمده است مطالعه کنید.

توضیحات لازم در مورد هر قلم از ملزومات در زیر هر یک اضافه شده است. توضیحات عمومی را در انتهای لیست بخوانید.

مواد مصرفی (مصالح):

• گونی پلاستیکی لوله ای (عرض ۵۰ سانت) ۵۱۰۰ متر

در فرآیند تولید این کالای صنعتی، گونی های پلاستیکی به صورت لوله ای بافته می شود و به صورت تویی به فروش می رسد. این گونی پلاستیکی سپس توسط شرکت های گونی دوز به سفارش خریداران به قطعه های مشخص بریده و دوخته می شود. مناسب ترین نوع گونی برای ساخت با ابرخشت، گونی پلاستیکی لوله ای (پیوسته) به رنگ سفید است.

• گونی پلاستیکی لوله ای (عرض ۴۰ سانت) ۶۰۰ متر

• سیم خاردار (دو رشته ای، چهار پر و گالوانیزه) ۱۵۰۰۰ متر

• گچ (برای پیاده کردن نقشه روی زمین) ۱ کیسه

• لوله پلیکا (۲۰ سانت قطر) ۵ متر

• گونی کنفی (۹۰ سانت عرض) ۲۳۰ متر

• قیر آماده (نوعی که در دمای محیط مایع است) به اندازه کافی که بتوان مساحتی که

گونی کنفی می پوشاند را دو بار قیراندود کرد.

قیر و گونی کنفی برای ضد آب کردن سقف ها در نظر گرفته شده است. ابرخشت، که چیزی جز کیسه های پر از خاک نیست در برابر نم بسیار مقاوم است. و از آنجاییکه برای ردیف های پی و ده ردیف اول بنا از ابرخشت محکم (مخلوط خاک و آهک و یا سیمان) استفاده می شود، مگر اینکه خانه در منطقه ای بارانی بنا شده یا سفره های زیرزمینی آب بالا باشد یا بنا در شیب است و احتمالا در باران های سیل آسا مورد هجوم سیل قرار خواهد گرفت، قیر گونی کردن پی و دیوارها ضروری نیست. یک راه درک ضرورت قیرگونی برای پی این است که به دیوارهای خانه های روستا یا خانه های نزدیک محل این بنا نگاه کنید. اگر نمودر اند و گچ و رنگ آنها طبله شده، قیرگونی برای پی ضروری است. که در آنصورت مقدار ذکر شده برای قیر و گونی در بالا باید سه برابر شود.

• آهک یا سیمان (آهک از نوع آب دیده)

مقدار آن را نمی توان دقیقا از پیش تعیین کرد چون به نوع خاک بستگی دارد. قبل از بنای ساخت دو آزمایش بر روی خاک محل ساختمان اجرا می شود. بر اساس نتیجه آزمایش اول آهک و یا سیمان برای

استحکام بیشتر ابرخشت انتخاب می شود و بر اساس نتیجه آزمایش دوم مقدار آهک یا سیمان مورد نیاز مشخص می شود. اما این مقدار هرگز از ۱۰ درصد خاک بیشتر نیست.

لوازم و ابزار

- نردبان (۵ متر طول ایده آل است، اما از ۳ متر کوتاه تر نباشد) ۴ عدد
 - چوب داربست (به طول ۳ متر) ۴ عدد
 - پیچ گوشتی بزرگ ۱ عدد
 - دستکش (چرمی و با دوام) ضروری برای کار با سیم خاردار، ۴ جفت
 - دستکش سیمانکاری (بادوام)، ۶ جفت
 - کلاه حصیری (دارای لبه پهن) به تعداد سازندگان
 - ماسک و عینک ایمنی (به تعداد افرادی که با آهک خشک، سیمان و خاک سر و کار دارند)
 - بیل (سرتخت) ۴ عدد
- ضروری برای پی کنی، اگر قرصی باشد می توان آنها را بعد از چند روز اول که به پی کنی اختصاص دارد به صاحبانشان بازگرداند.
- بیل (باغبانی) ۶ عدد
 - بیل مقنی (دسته کوتاه) ۲ عدد
 - کلنگ ۲ سر، ۲ عدد
 - کلنگ مقنی (یک سر، دسته کوتاه) ۲ عدد
 - فرغون ۳ عدد
- در ابتدای کار بیشتر از این تعداد سودمند است اگر بتوان از اهالی موقتا به عاریه گرفت خوب است.
- بشکه (نفتی، فلزی) ۱۰ عدد
 - زنجیر آویز (از نوعی که سبک است و گره نمی خورد، معمولا حلقه هایی مسطح و بیضی به طول یک سانت یا دو سانت دارد) ۸۰ متر
 - شلنگ آب (شفاف) برای استفاده به عنوان تراز، ۱۲ متر
 - سطل ماست بزرگ و یا قوطی های حلبی روغن نباتی ۶ الی ۸ عدد (برای هر تیم کاری، توضیحات بیشتر در پایین)
 - سطل بزرگ ۵ گالونی (که معمولا در آن رنگ می فروشند) ۴ عدد
 - طناب و دلو برای خاکبرداری و حفر همزمان چاه در محل ساختمان (۳۰ متر طناب ضخیم و ۳ دلو)
 - میلگرد (قطر ۲ سانت) ۵ شاخه

در صورت امکان بهتر است که در محل خرید و پیش از حمل به کارگاه به اندازه بریده شوند تا نیازی به ابزار بریدن در کارگاه نباشد. اندازه برش میلگرد در هنگام ساخت بنا مشخص می شود.

ساختمان طرح اساسا از خاکی که از محل ساخت استحصال می گردد ساخته می شود. لذا می توان در حین ساخت بنا، چاه های مورد نیاز ساختمان را نیز حفر کرد. به این طریق در هزینه ها می توان بیشتر صرفه جویی کرد. اما اساسا حفر چاه بهتر است توسط مقنی هایی که در این کار خبره اند انجام شود و ایشان لوازم کار خود از جمله چرخ چاه را دارند. و از سوی دیگر، می توان برای تسریع کار از بیل مکانیکی استفاده کرد و خاک مورد نیاز ابرخشت را از زمین به صورت سطحی استحصال کرد و حفر چاه های مورد نیاز را به بعد توسط مقنی ها موکول کرد. پس در اینجا باید هزینه استخدام بیل مکانیکی را در نظر گرفت که هفته ای یک بار مقداری خاک به محل کارگاه منتقل کند. هزینه حفر چاه ها را به طور جداگانه باید به هزینه های ساخت افزود. برای اطلاع بیشتر در مورد لزوم حفر چند چاه به منظور های مختلف، نگاه کنید به صفحه مشخصات فنی - مهندسی سازه در آدرس اینترنتی

www.eabbassi.ir/articlesandlinkspart2apptech_const_des_erthqksfirandetails.htm

- **الک ایستاده (مورد نیاز تنها اگر خاک دارای سنگ های درشت تر از ریگ (ربع تخم مرغ) و به نسبت زیاد باشد. در غیر این صورت نیازی به الک کردن خاک نیست) ۳ عدد**
- **صفحه فلزی (از فلزی سبک اما به اندازه ای مقاوم که در مقابل سیم خاردار مقاوم باشد و تاب بردارد و در آن فرورفتگی یا سوراخ ایجاد نشود، ابعاد ۳۵ در ۶۰) ۴ ورق**

www.eabbassi.ir

توضیحات: لوازم و ابزار به تعدادی تعیین شده است که بتوان چهار گروه سازنده (تیم کاری) و یک گروه ملات ساز، هر یک متشکل از سه نفر را در طی روز همزمان مشغول به کار روی بنا نگهداشت تا کار ساخت قسمت های مختلف بنا همزمان و با سرعت بیشتر پیش برود. این به این معنی است که اگر تعداد نفرات زیادی که به صورت جدی هر روز به کارگاه بنایی بیاید را انتظار ندارید و سازندگان تنها به ۶ عضو طرح محدود می شود، می توان با تعداد کمتری از لوازم نامبرده کار را شروع کرد. مثلا در صورت محدود بودن تعداد سازندگان به ۶ نفر، فقط ۴ بشکه فلزی نیاز است و یک چوب داربست، ۱ ورقه فلزی و غیره. نکته دیگر اینکه ممکن است برخی از این لوازم و ابزار را بتوان به عاریه یا اجاره گرفت و نیازی به خریداری آنها نباشد. از سوی دیگر، چون این لوازم مصرف شدنی نیست، اعضای طرح هزینه لوازم و ابزار را به صورت گروهی می پردازند لذا این هزینه ها بین همه آنها سرشکن می شود.

برای منتقل کردن ملات ابرخشت از روی زمین به گونی روی دیوار از سطل های ماست و قوطی های روغن نباتی استفاده می کنیم. استفاده از ظرف های دیگر هم ممکن است اما با ذکر این دو گونه تاکید بر سایز مناسب آنها داریم. اگر ظرف ها بزرگتر باشد، بلند کردن آنها مشکل ساز می شود و سازندگان زود خسته می شوند و آنهایی که بنیه کمتری دارند در ناحیه کمر آسیب می بینند. اگر کوچکتر باشد، زمان زیادی صرف پرکردن و خالی کردن آنها می شود. لذا برای تسریع کار تعداد زیادی از این سایز ظرف باید فراهم باشد که سازندگان به صورت مستمر ملات برای پر کردن گونی بالای دیوار داشته باشند تا کار معطل نماند. ۶ تا ۸ ظرف برای هر تیم سازنده مطلوب است.

خانه سازی در طرح حاضر بدون استفاده از هیچگونه آهن آلات ساختمانی مثل تیرآهن و میلگرد^{۱۲} در ساختار آنها انجام می شود. شکل های هوشمندانه ایرانی مثل طاق، قوس، گنبد و نیم گنبد، سازندگان این بنا را از این مصالح گرانبه‌تر بی نیاز می کند. اما برای ساختن قوس و طاق، سازندگان نیاز به تعدادی فرم چوبی یا فلزی دارند (تصویر زیر). سائز و تعداد دقیق این فرم ها در ابتدای کار مشخص نیست. شاید بتوان از تعدادی از این فرم ها گذشت، بسته به اینکه در محل چه امکاناتی، از جمله ضایعات دایروی شکلی که بتواند به جای فرم از آنها استفاده کرد، موجود باشد. به هر حال، این فرم ها، چنانچه خریداری شوند، بارها قابل استفاده اند، یعنی پس از استفاده در سازه اول، در سازه های بعدی نیز می تواند به کار آید و هزینه های مرتبط با آنها بین داوطلبین سرشکن شود. با توجه به وضعیت تورمی اقتصاد امروز مشکل می توان هزینه مرتبط با این فرم ها که با چوب (عمدتا تخته سه لا) یا فلز درست می شوند را برای آینده پیش بینی کرد.^{۱۳}

آنچه در لیست و توضیحات بالا نیامده اما به همان اندازه مهم است لزوم تدارک برای بساط آبخوری و بساط پذیرایی قیلوله (میان وعده بین صبحانه و نهار) است. کار ساخت و ساز انرژی بر است و لذا می باید نیروی کار پرانرژی و به دور از گرسنگی، تشنگی و یا گرمزدگی باشد. لذا لازم است که سازندگان به نوبت تدارک این دو بساط را ببینند.

abbassi.ir

فرم های چوبی برای ساختن قوس و طاق

نمونه های فلزی فرم ها

¹² میلگردی که در لیست مصالح آمده است عمدتاً برای داربست های متحرک ساختمان و به منظور تامین فضای سبز بیرونی بنا مورد استفاده قرار می گیرد و نقشی در ساخت سازه ندارند. در صورت وجود مواد جایگزین می توان این قلم را از لیست مصالح مورد نیاز حذف نمود.

¹³ ساخت این فرم ها برای خانه ای که در پاورقی ۶ به آن اشاره شد بالغ بر ۱۵ میلیون ریال هزینه داشت.

• ضمیمه ۲: ارزشیابی

طرح «خانه، خانواده، امید، کار»، طرحی مردمی و مشارکتی است لذا از هرگونه فرصت برای همکاری و مشارکت به خیرین و دستگاه های اجرایی مرتبط با توسعه روستایی، مسکن، تامین اجتماعی، کار و نیز پژوهشکده های مرتبط با کارآفرینی، اقتصاد مقاومتی، الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت و اصلاح الگوی مصرف استقبال می کند. جهت استفاده سایت اطلاع رسانی «در خدمت اصلاح الگوی مصرف»، خیرین و سازمان های دولتی و به منظور تعمیم اجرای طرح در شهرستان، استان یا در سطح ملی، سه نوع ارزشیابی در نظر گرفته شده است: ۱) ارزشیابی طرح مشخصا با توجه به تاثیر آن در زندگی شرکت کنندگان طرح، ۲) ارزشیابی تاثیر طرح و کسب و کارهای جدید در شرایط اجتماعی و محیطی (منابع طبیعی و محیط زیست) روستا و ۳) سنجش تاثیرگذاری طرح و کسب و کارهای جدید بر محیط خارج از روستای پایلوت در سطح دهستان، شهرستان، استان و کشور.

از سوی دیگر، این طرح کارآفرینی، علاوه بر کمک به ایجاد اشتغال و درآمد، حل مسایل مشخص دیگری که در بخش معرفی نام برده شد را نیز مد نظر دارد. لذا سنجش تاثیر طرح و کسب و کارهای ایجاد شده با نگاهی دقیق به تغییر در شدت این مسایل در روستای پایلوت و محیط خارج از آن قابل توجه است. با توجه به این دو رویکرد در امر ارزشیابی، از معیارهای کمی و کیفی جهت ارزشیابی طرح بهره گرفته خواهد شد. (جدول ۱، صفحه بعد)

نکته قابل توجه دیگر اینکه، کارآفرینی اجتماعی دارای ارزش ها و معیارهای خاص خود است. مثلا در ارزشیابی کسب و کارهای عادی، معمولا معیارهایی چون سود سالانه، میزان تولید و میزان صادرات، از جمله محک های اساسی در سنجش موفقیت کارآفرین و پیشرفت او به شمار می آید. اما به لحاظ دستاورد سه گانه کارآفرینی اجتماعی (یعنی درآمد به ریال، بهبود شرایط اجتماعی و پایداری محیطی و طبیعی)، معیارهای قابل اندازه گیری به ریال فقط یک دسته از مجموعه معیارهای متنوع برای سنجش موفقیت کارآفرین اجتماعی است. ارزش های غیر ریالی برای ارزشیابی طرح و کسب و کارهای آغاز شده شامل موارد زیر است: احیا و بهره گیری پایدار از منابع طبیعی با ابداع یا کاربست فناوری های مناسب و نوین، تسهیل اصلاح الگوی مصرف در جامعه، پرهیز از وام بانکی، ایجاد فرصت های سرمایه گذاری محلی، به خدمت گرفتن هر چه بیشتر منابع انسانی روستا، شبکه سازی با افراد و سازمان ها در درون و بیرون از روستا، تغییر شرایط مسئله ساز در روستا و منطقه، مقاوم سازی اقتصاد محلی، تقویت فرهنگ اسلامی ایرانی، بهره گیری موثر از تلفیق دانش بومی و دانش رسمی و ایجاد و تقویت نهادهای محلی و ملی. به منظور بررسی قیاسی نتایج طرح، اطلاعات کمی و کیفی در هر مورد پیش از اجرای طرح گردآوری می شود.

علاوه بر تخفیف مسئله بیکاری و حل دیگر مسایل هدف در روستای پایلوت، اجرای این طرح فرصت های جدیدی در مدیریت، پژوهش، آموزش، اطلاع رسانی، نشر، سیاستگذاری، و توسعه کارآفرینی در کشور ایجاد خواهد کرد: مسلما ساخت مسکن ارزان و ایمن با مهندسی برتر و مصالح بسیار ارزانتر، افق جدیدی در مقررات و امکانات ساخت و ساز در روستاها خواهد گشود و تنگنای مسکن را تا حد قابل توجهی در

روستاها از میان خواهد برد. ایجاد کسب و کارهای جدیدی که در این طرح فرصت طراحی و پرورش می یابند نیز افق های جدیدی در برنامه ریزی و سیاستگذاری های تسهیل کننده در سطح کلان ملی ایجاد خواهد کرد. ضمناً به عنوان یک نهاد محلی، این طرح قالبی اجتماعی برای مشارکت نزدیک دولت با مردم برای حل مسایل به وجود می آورد که در آن بسیاری از دستگاه های دولتی متولی اموری چون مسکن، توسعه روستایی، جوانان، کار، کشاورزی، وقف، بهزیستی و مددسسانی و نیرو، فرصت همکاری نزدیک و هم افزا با هم را می یابند. این روستای نوآور و کارآفرین، همچنین مکانی بی نظیر برای بازدید و فعالیت های پژوهشی و آموزشی دانشجویان و اساتید رشته کارآفرینی از دیگر استان های کشور فراهم خواهد کرد. امید است که این طرح در راستای اهداف سند چشم انداز بیست ساله، به خصوص در مسیر حرکت به سوی توزیع مناسب درآمد، برخورداری از سلامت، رفاه، امنیت غذایی، تامین اجتماعی، فرصت های برابر، بهره مندی از نهاد مستحکم خانواده، به دور از فقر، فساد و تبعیض و نیز ارتقاء سطح درآمد سرانه و رسیدن به اشتغال کامل، بتواند نهادی الهام بخش برای تکرار در دیگر نقاط کشور و در دیگر کشورهای اسلامی ارائه دهد.

جدول ۱: ارزشیابی چند بُعدی طرح

مستله/موضوع	شركت کنندگان در طرح	روستای پایلوت	روستاهای اطراف (الف)، دهستان، شهرستان (ب) و استان و کشور (ج)
بیکاری	کمی	کمی	الف) کمی؛ تعداد موارد الگوبرداری در ایجاد شغل و درآمد
گرانی (توان رفع نیازهای اساسی)	کمی	کمی	-
اعتیاد (امید به زندگی)	کمی و کیفی	کمی و کیفی	الف) کمی
مسکن	کمی	کمی	الف و ب) کمی؛ تعداد موارد الگوبرداری از خانه های طرح
وضعیت تاهل	کمی	کمی	الف و ب) کمی؛ نرخ ازدواج های جدید در میان صاحبان خانه های نوع طرح
موالید	کمی	کمی	الف و ب) کمی؛ در میان صاحبان خانه های نوع طرح
وابستگی (به کالاها و خدمات خارج از روستا)	کمی و کیفی	کمی و کیفی	-
ماندگاری افراد در موطن خویش	کمی و کیفی	کمی و کیفی	-
پایایی شغل های ایجاد شده	کمی و کیفی	کمی و کیفی	-
سلامتی	کمی و کیفی	کمی و کیفی	الف) کمی و کیفی
الگوبرداری/اطلاع رسانی	-	کمی و کیفی	الف و ب) کمی؛ موارد الگوبرداری از نوع مسکن و نوع کارآفرینی و ج) کمی؛ پوشش خبری در رسانه ها، بازدیدهای رسمی از روستا